

Memo 'Aanwezigheid wijst aan de Kievitsweg 9 te Deurne - Familie Wilgers'

Opgesteld door: Emmy Zwier (hydroloog Waterschap Aa en Maas)

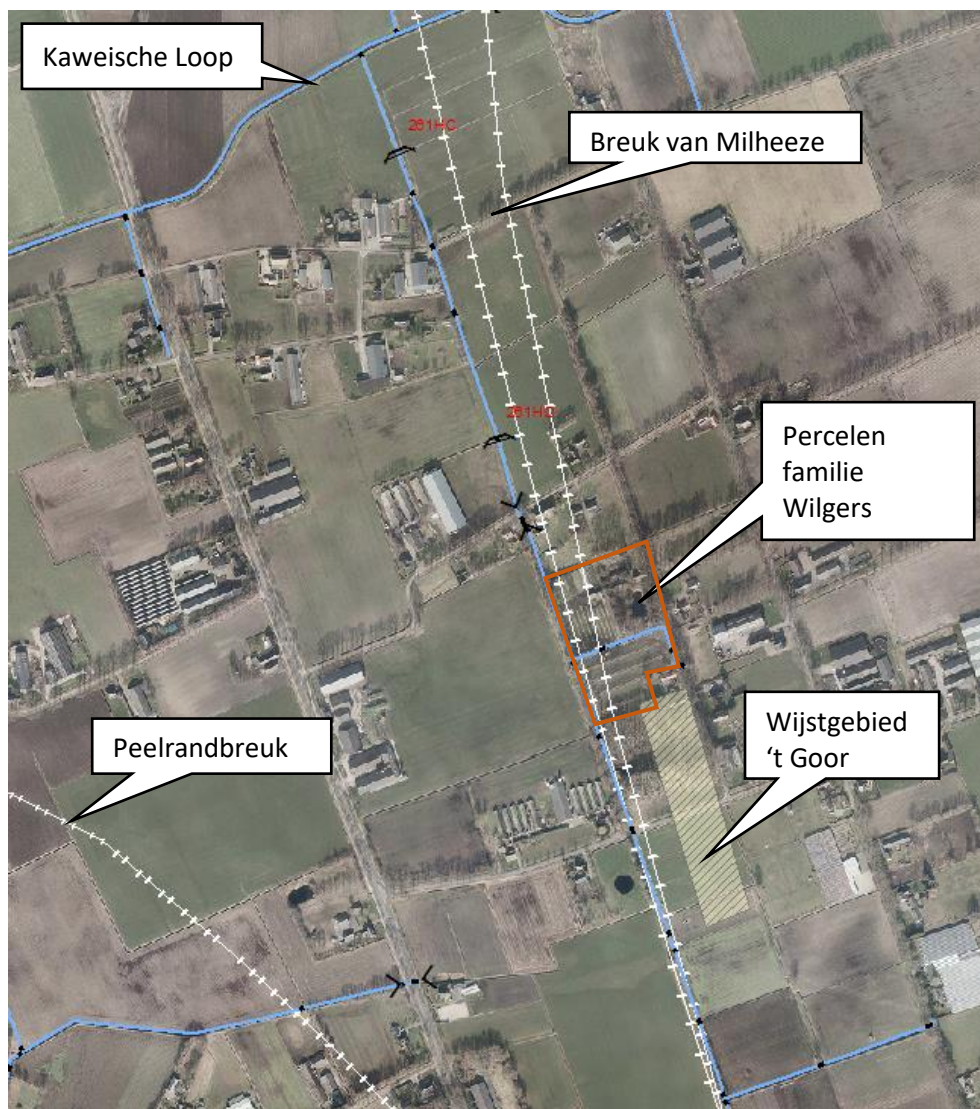
Datum: 3 april 2019

Aanleiding en Doel

Op de percelen is in het verleden een kwekerij van bomen en struiken gevoerd. Op dit moment geldt een agrarische bestemming op deze percelen. De familie Wilgers heeft de afgelopen jaren de agrarische activiteiten afgebouwd en de percelen een steeds meer natuurlijke inrichting gegeven. Om dit voort te zetten wil de familie Wilgers de bestemming van de percelen omvormen naar natuur, en specifiek als wijstgebied. Om dit te realiseren dient a) aangetoond te worden dat sprake is van wijst en b) door het waterschap bevestigd te worden dat sprake is van wijst. Voorliggend document beschrijft of het waterschap van mening is dat hier sprake is van een wijstgebied. Op 27 maart 2019 is gesproken met de familie Wilgers en is een bezoek gebracht aan de betreffende percelen.

Ligging percelen

De percelen van de familie Wilgers zijn gelegen aan de Kievitweg 9 te Deurne, tussen de Kievitweg en een A-watergang van het waterschap. In figuur 1 is een overzicht gegeven van de locatie (rood) ten opzichte van leggerwatergangen (blauw), breuken (wit) en reeds aangeduid wijstgebied 't Goor.

Figuur 1 Aanduiding ligging percelen van de familie Wilgers.

Geologie

In figuur 1 zijn de globale ligging van zowel de Breuk van Milheeze als de Peelrandbreuk aangegeven. De precieze ligging van de breuken is niet bekend maar waarschijnlijk is de Breuk van Milheeze gedeeltelijk over of iets ten westen van de percelen gelegen. Circa 650 m ten westen is de Peelrandbreuk gelegen. Op het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN) is de breuk niet duidelijk zichtbaar.

Het hydrogeologisch dwarsprofiel (figuur 2) geeft tevens de aanwezigheid van breuken aan verschil in diepe bodemopbouw aan weerszijden van de breuken.

Figuur 2 Hydrogeologische dwarsdoorsnede over de percelen van de familie Wilgers, de Breuk van Milheeze en de Peelrandbreuk (bron: DINOloket, REGIS II v2.2).

Oppervlaktewater

Tussen en ten westen van de percelen zijn A-watrgangen gelegen welke uitkomen in de Kaweische Loop. Op het zuidelijk gelegen perceel zijn meerdere ondiepe sloten gelegen met een diepte van maximaal 20-30 cm ten opzichte van maaiveld. Tijdens het veldbezoek waren de A-watrgangen watervoerend, de sloten stonden voor het grootste gedeelte droog.

Grondwater

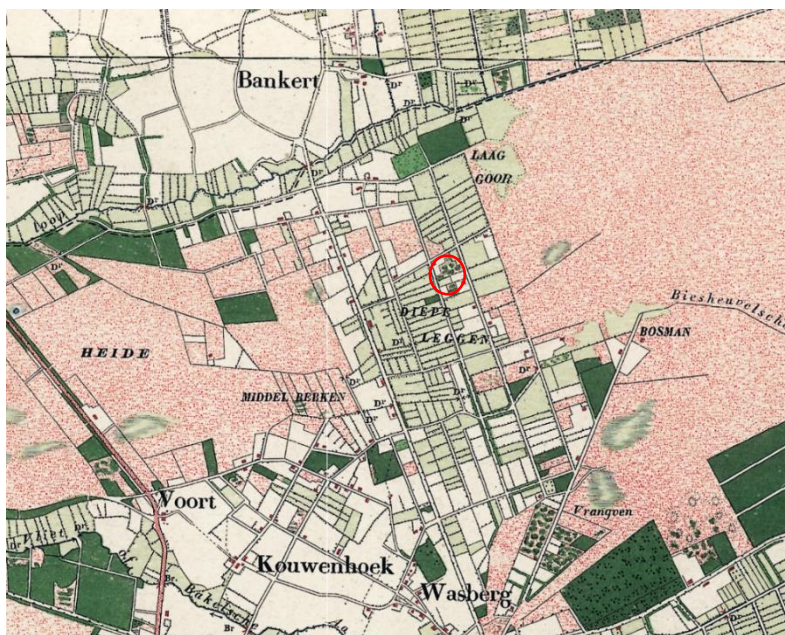
Er zijn geen peilbuizen aanwezig nabij het onderzoeksgebied. Wel zijn twee vijvers aanwezig, tijdens het veldbezoek is de drooglegging van de vijvers ingeschat. De drooglegging is vergeleken met het hoogtemodel (AHN 50 cm) zodat het peil van de vijvers ingeschat kan worden. Het peil van de vijver nabij de woning is circa 1 m hoger gelegen dan het peil van de vijver nabij het bos. Dit peilverschil duidt hoogst waarschijnlijk op de ligging van de Breuk van Milheeze tussen de vijvers.

Aanwezigheid wijst

Op oude topografische kaarten is te zien dat dit waarschijnlijk al een natter gebied is geweest ten opzichte van de omgeving. Na circa 1850 is men hier begonnen om de ontwatering van het gebied te verbeteren door de aanleg van veel sloten (zie figuur 3). De benaming van dit gebied, zoals Diepe Gelegen en Laag Goor, duidt tevens op relatief natte omstandigheden. Waarschijnlijk is de Breuk van Milheeze gedeeltelijk over of iets ten westen van de percelen gelegen. Tevens de Peelrandbreuk circa 650 m ten westen gelegen.

Op de percelen zijn drainagebuizen aanwezig die sinds geruime tijd buiten werking zijn. Volgens de heer Wilgers voerden de buizen vrijwel altijd water af, ook gedurende droge perioden. Tevens is ijzerneslag zichtbaar bij de uiteinden van de buizen. Het altijd lopen van de buizen en de ijzerneslag duiden op de aanwezigheid van kwel.

Tijdens het veldbezoek is een ijzerrode kleur, ijzerneslag en een kwelvlies in de watergang ten westen van de percelen aangetroffen. Tevens is ijzerneslag aan de rand van watertonnen, die gevuld worden met grondwater, aangetroffen. In bijlage 1 zijn de locaties en foto's toegevoegd.

Figuur 3 Topografische kaart van rond 1900 (bron: topotijdreis.nl).

Mogelijkheden tot hydrologische herstel wijst

Volgens de heer Wilgers zijn de aanwezige drainagebuizen al meerdere jaren niet meer in werking door dichtslibbing en wordt hier nagenoeg geen water afgevoerd. Om ten behoeve van hydrologisch wijstherstel zoveel mogelijk water vast te houden is het aan te raden een inspectie uit te voeren waarbij toch nog lopende drainagebuizen worden afgedopt.

De aanwezige sloten op het perceel zijn veelal zeer ondiep en niet aangesloten op overige watergangen. Het dempen van sloten zal naar verwachting weinig tot niets bijdragen aan hydrologisch wijstherstel. Demping van de vijver nabij het bos kan wellicht wel bijdragen aan hydrologische wijstherstel. Op de A-watergang tussen de percelen is de afwatering van meerdere woningen en de Kievitweg aangesloten. Demping of verontdieping van deze watergang is daarom niet aan te raden.

Conclusie

Ter plaatse van de percelen van de familie Wilgers is zeer waarschijnlijk sprake van wijst. De huidige inrichting van de percelen is nagenoeg optimaal ten behoeve van wijst en bescherming van deze percelen wordt aangeraden.

Bijlage 1

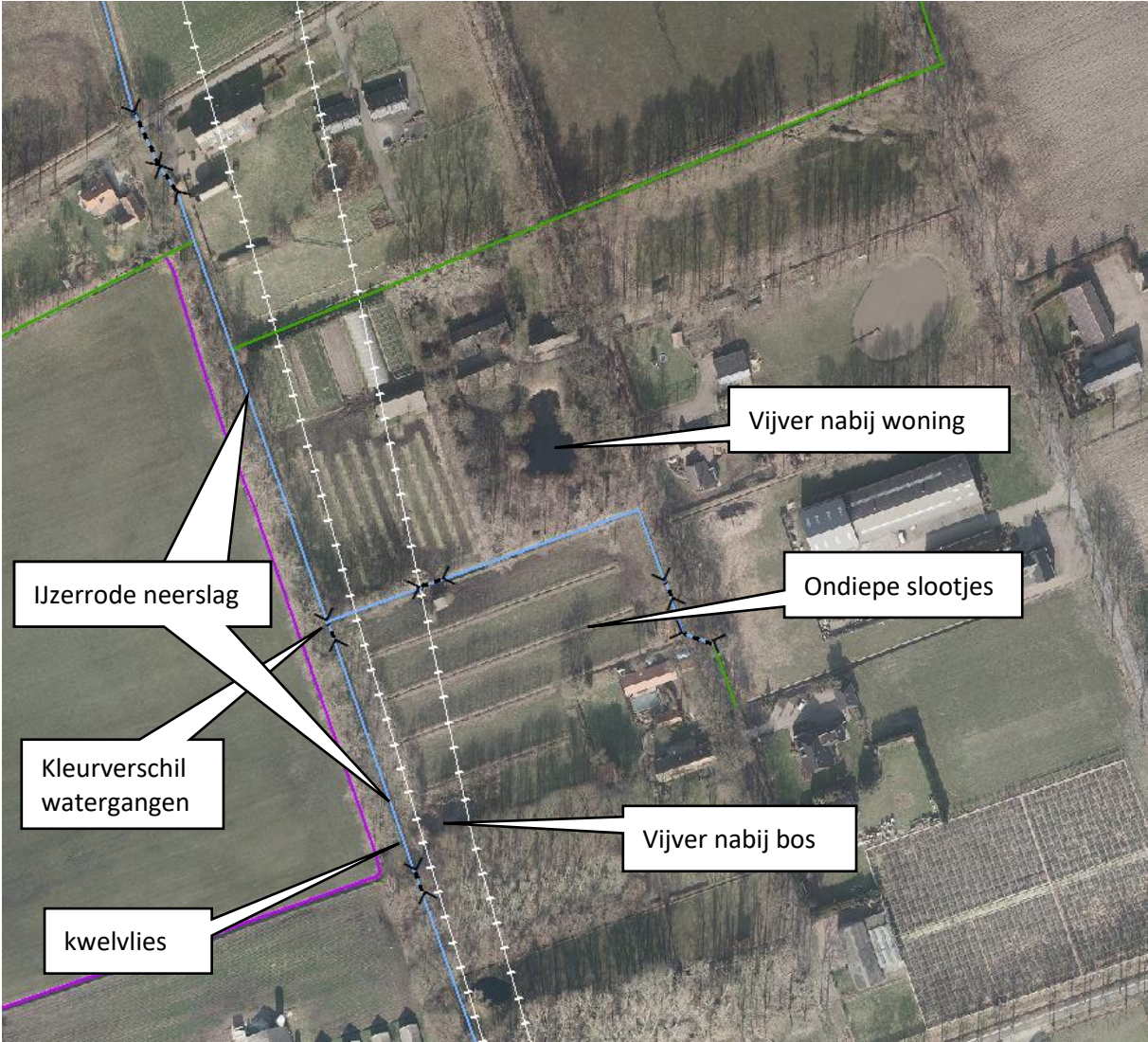

Foto 1: IJzerrode kleur en neerslag in de watergang ten westen van de percelen.

Foto 2: Kleurverschil van het water in de watergangen. Rechtsonder de A-watergang die tussen de percelen gelegen is, boven de watergang ten westen van de percelen.

Foto 3: IJzerrode kleur en kwelvlies in de watergang ten westen van de percelen.

